

Vergaderjaar 2012–2013

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 984

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 januari 2013

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en de Ecofin Raad van 21 en 22 januari 2013 te Brussel.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Geannoteerde Agenda ten behoeve van de Eurogroep en Ecofin Raad van 21 en 22 januari 2013 te Brussel

1. Griekenland

Document: niet van toepassing

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing

Toelichting: In het eerste kwartaal van 2013, zal het tweede deel van de tranche 49,1 miljard euro beschikbaar komen waar de Eurogroep in december 2012 reeds toe heeft besloten (zie Kamerbrief Verslag Ecofin en Eurogroep Raad van 12 en 13 december, d.d. 20 december 2012 met kenmerk BFB2012-18337M). Dit tweede deel bedraagt in totaal 14,8 miljard euro. Hiervan wordt 7,2 miljard euro geormerkt voor het herkapitaliseren en afwikkelen van Griekse banken, in de lijn met de afspraken van maart jl. De overige 7,6 miljard euro wordt gebruikt voor de begroting, aflossingen en rentebetalingen. Deze 7,6 miljard euro wordt in drie subtranches uitgekeerd afhankelijk van het behalen van de doelstellingen waar Griekenland, in de lijn met de vereisten uit het leningenprogramma, aan moet voldoen. De uitkering van de eerste subtranche, 2 miljard euro, staat gepland voor januari 2013. Voordat er door EFSF tot uitkering kan worden overgegaan, zal er door de Trojka moeten worden geconcludeerd dat Griekenland aan de doelstellingen voor deze uitkering, waaronder de hervorming van de inkomstenbelasting, is voldaan. De Eurogroep zal spreken over de stand van zaken omtrent de implementatie van het programma door Griekenland.

Zoals toegezegd in het Algemeen Overleg Eurogroep / Ecofin Raad van 19 november jl. en in het plenaire debat op 12 december jl. ter voorbereiding op de Europese Raad van 13 en 14 december jl. en aangekondigd in de Kamerbrief Vragen over het actieplan van de Europese Commissie over belastingontduiking en belastingontwijking en vragen over mogelijke belastingontduiking en belastingontwijking in Griekenland (d.d. 11 december 2012 met kenmerk AFP/2012/0862) zou het kabinet in januari de Tweede Kamer informeren over de stand van zaken omtrent de onderhandelingen over een belastingverdrag tussen Griekenland en Zwitserland. Op het gebied van directe belastingen wordt al langer gesproken over onderhandelingen over een Rubik-achtige overeenkomst tussen Zwitserland en Griekenland. In essentie komt een dergelijke overeenkomst op het volgende neer. Voor het veleden wordt voorzien in een soort collectieve – en relatief gunstige – inkeerregeling. Hiermee worden bestaande belastingschulden, boetes en strafrechtelijke claims van – in dit geval – Griekse rekeninghouders afgekocht. Voor de toekomst houden Zwitserse banken bij de betreffende rekeninghouders een soort belasting in die wat betreft grondslag en tarief is gemodelleerd naar het voorbeeld van – bijvoorbeeld – Griekse belastingheffing. De Zwitserse banken voeren dit uit en de opbrengst wordt aan Griekenland overgemaakt. In plaats van informatie over de rekeninghouder ontvangt het andere land dus een bedrag aan geld. Het bankgeheim blijft in zoverre in stand. Eerder sloot Zwitserland zo'n overeenkomst met het VK. Een vergelijkbare overeenkomst met Duitsland is evenwel eind 2012 in de Duitse Bundesrat verworpen, men vond met name dat belastingplichtigen er te gunstig van af kwamen in vergelijking met andere belastingplichtigen die in Duitsland gewoon aan hun fiscale verplichtingen hebben voldaan. Gesprekken over een Rubik-achtige overeenkomst met Griekenland waren in de eerste helft van 2012 stil komen te liggen. Echter, op 8 november 2012 heeft de Zwitserse Bundesrat een onderhandelingsmandaat voor een Rubik-achtige overeenkomst met Griekenland afgegeven. Dit betekent dat onderhandelingen ook formeel kunnen plaats vinden.

2. Cyprus

Document: niet van toepassing

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over de stand van zaken met betrekking tot de steunaanvraag van Cyprus in juni jl. Het eindrapport van het onderzoek naar de stand van zaken en de financieringsbehoefte van de financiële sector wordt medio januari verwacht. Er is geen besluitvorming voorzien.

Nederland hecht eraan dat alle informatie over Cyprus beschikbaar moet zijn en dat alle mogelijke opties moeten worden bekeken voor het oplossen van de problemen, voor er een besluit genomen kan worden. De Tweede kamer wordt vooraf in de gelegenheid gesteld over het steunprogramma te oordelen alvorens het kabinet namens Nederland een definitief besluit kan nemen. De Tweede Kamer zal op de hoogte gehouden worden over de voortgang rond een mogelijk steunprogramma.

3. Spanje

Document: niet van toepassing

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing

Toelichting: Mogelijk zal de Eurogroep kort stilstaan bij de plannen voor herstructurering van de tweede groep banken en de uitkering van de tweede tranche in het kader van het Spaanse bankenprogramma. De *Board of Directors* van het ESM zal een formele beslissing nemen over de uitkering van de tweede tranche aan steun. Over de uitkering van de tweede tranche in het kader van het Spaanse bankenprogramma wordt de Tweede Kamer middels een aparte brief geïnformeerd.

4. Portugal

Document: nog niet openbaar

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing

Toelichting: De zesde voortgangsmissie van de Trojka aan Portugal werd beëindigd op 19 november 2012. De Eurogroep zal spreken over de zesde voortgangsrapportage van het leningenprogramma aan Portugal. Op basis van dit rapport zal de Commissie besluiten over de uitkering van de volgende tranche uit het EFSM. Daarnaast zullen de conclusies van het voortgangsrapport leidend zijn bij de beslissing van de lidstaten van het eurogebied om in te stemmen met de uitkering van een volgende EFSF tranche. Naar het oordeel van het IMF, de Europese Commissie en de ECB, voldoet Portugal aan de eisen die zijn gesteld voor vrijgave van een nieuwe leningentranche van in totaal 2,5 miljard euro, waarvan 1,6 miljard euro afkomstig is van Europa (EFSF en EFSM) en circa 0,9 miljard euro van het IMF. Dit is nader toegelicht in de Kamerbrief over de zesde voortgangsmissie aan Portugal met kenmerk BFB2012-18230M van 7 januari jl. De volgende voortgangsmissie staat gepland voor februari 2013.

5. Achtste voortgangsrapportage Ierland

Document: nog niet openbaar

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over het achtste voortgangsrapport van het leningenprogramma aan Ierland door de Trojka. De

achtste monitoringsmissie aan Ierland werd beëindigd op 25 oktober jl. De conclusies van dit voortgangsrapport zijn leidend bij de beslissing van de lidstaten van het eurogebied om in te stemmen met de uitkering van een volgende EFSF tranche. En op basis van deze voortgangsrapportage zal de Commissie besluiten over de uitkering van de volgende tranche uit het EFSM. Voorafgaand aan de Eurogroep zal het EWG al een beslissing nemen over uitbetaling van de tranche.

Naar het oordeel van de Trojka voldoet Ierland aan de eisen die zijn gesteld voor vrijgave van een nieuwe leningentranche van in totaal 2,2 miljard euro, waarvan 0,8 miljard euro afkomstig van Europa (EFSF en EFSM), 0,9 miljard euro van het IMF en 0,5 miljard euro van het Verenigd Koninkrijk. Nederland kan instemmen met de uitkering van de tranche op basis van het positieve oordeel van de Trojka. De Tweede Kamer is hier reeds over geïnformeerd in de Kamerbrief met kenmerk BFB 2013-77M. Ierland ligt nog steeds goed op schema met de implementatie van het steunprogramma waar Ierland zich aan geëngaat heeft. De budgettaire doelen voor 2012 zijn gehaald (begrotingstekort ruim onder de 8,6% BBP weten te brengen) en de hervormingen in de financiële sector liggen goed op schema. De regering heeft wetgeving geïntroduceerd met betrekking tot het toezicht op de banken en de hervormingen van de financiële sector, welke eind september aan het parlement zijn gestuurd. Verder is er voortgang geboekt met het activeringsbeleid op de arbeidsmarkt. Ierland heeft in oktober en november twee succesvolle veilingen van kortlopend papier gehad en de tienjaarsrente is verder gedaald tot 4,5% in december. Ondanks de voortgang, blijven er nog steeds grote uitdagingen bestaan. De hoge werkloosheid blijft een aandachtspunt, net als de hoge uitgaven aan de gezondheidszorg en hervormingen in de bankensector. Onzeker blijft de groeiverwachting voor 2013, omdat deze afhangt van de groei van de handelspartners, snelheid van de hervormingen en de fragiele situatie op de financiële markten.

6. ESM

Document: nog niet openbaar

Aard bespreking: gedachteswisseling

Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing

Toelichting: Tijdens de Eurotop van 29 juni is er besloten dat directe herkapitalisatie van banken uit het ESM mogelijk moet zijn als er effectief Europees toezicht bestaat. De vormgeving van de directe herkapitalisatie instrument wordt op dit moment op technisch niveau verder uitgewerkt. Tijdens de Eurogroep van 21 januari a.s. wordt de eerste verkennende bespreking voorzien.

7. Voorzitterschap Eurogroep

Document: niet van toepassing

Aard bespreking: besluitvorming

Besluitvormingsprocedure: meerderheid van stemmen

Toelichting: De Eurogroep zal naar verwachting spreken over de opvolging van de heer Juncker als voorzitter van de Eurogroep. Juncker werd in 2005 benoemd tot voorzitter van de Eurogroep, waarna zijn benoeming meermaals is verlengd.

In protocol 14 bij het werkingsverdrag van de EU is vastgelegd dat ministers van de lidstaten die de euro als munt hebben met een meerderheid van die lidstaten een voorzitter kiezen voor de duur van tweeënhalf jaar. Het ligt voor de hand dat het voorzitterschap door een van de leden van de Eurogroep wordt bekleed.

8. Annual Growth Survey

Document: Annual Growth Survey

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing

Toelichting: De Ecofin Raad zal spreken over de Annual Growth Survey van de Europese Commissie, met daarin onder andere de jaarlijkse prioriteiten voor het versterken van de groei in de EU, en een actualisering van de implementatie van de Europa 2020 strategie. Er zullen geen besluiten worden genomen. In aanloop naar de Voorjaarsraad van maart a.s. waarin de prioriteiten voor groei officieel vastgelegd worden, zal de Ecofin naar verwachting nog een keer terugkomen op het onderwerp Annual Growth Survey en conclusies aannemen.

9. Follow-up Europese Raad december 2012

Document: conclusies Europese Raad 13–14 december 2012:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/nl/ec/134374.pdf

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing

Toelichting: de Ecofin Raad staat naar verwachting, zoals gebruikelijk, kort stil bij de uitkomsten van de Europese Raad (ER) van 13 en 14 december 2012. De ER besprak het rapport dat ER-voorzitter Van Rompuy heeft opgesteld over de toekomst van de EMU en nam nota van de blauwdruk die de Commissie heeft gepubliceerd en van de bijdragen van het Europees Parlement. Zie hiervoor ook het verslag van de Europese Raad (Kamerstuk 21 501-20, nr. 727). Naar verwachting betreft dit agendapunt op de Ecofin vooral een procedurele update door het Voorzitterschap en geen inhoudelijke discussie.

10. Actieplan en aanbevelingen tegen belastingfraude en -ontwijking

Document: COM (2012) 722, COM (2012) 8805, COM (2012) 8806

Aard bespreking: presentatie

Besluitvormingsprocedure: unanimiteit

Toelichting: De Commissie heeft in reactie op de Europese Raadsconclusies van 2 maart 2012, op 27 juni 2012 aangekondigd om voor eind 2012 een actieplan ter bestrijding van belastingfraude en -ontwijking te presenteren. Het op 6 december 2012 in de vorm van een mededeling gepresenteerde actieplan gaat vergezeld van twee aanbevelingen, één met betrekking tot minimumnormen voor goed bestuur in belastingzaken en één met betrekking tot agressieve belastingplanning. Deze mededeling ziet op directe en indirecte belastingen. Op 22 januari 2013 geeft de Commissie tijdens de Ecofin een presentatie over het actieplan. Nederland onderschrijft de inzet van de Commissie en ziet daarin een ondersteuning van het Nederlandse fiscale verdragsbeleid, waarin is vastgelegd dat verdragen dubbele vrijstellingen en misbruik moeten voorkomen en dat geen verdragen worden afgesloten met landen die niet aan bepaalde minimumnormen voldoen. Het Nederlandse oordeel over het actieplan en de aanbevelingen wordt nader uitgewerkt in een BNC-fiche dat op korte termijn aan de Tweede Kamer zal worden gezonden.

11. Financiële sectorbelasting

Document: Autorisatievoorstel COM 2012/631

Aard bespreking: Stand van zaken, mogelijk stemming

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting: Op dit moment zijn er elf lidstaten¹ die nauwere samenwerking willen aangaan op het gebied van de financiële sectorbelasting. In reactie op dit verzoek heeft de Commissie een voorstel gedaan tot autorisatie van de nauwere samenwerking. Dit verzoek is voorgelegd aan het Europese Parlement en de Raad. Het Europese Parlement heeft op 12 december ingestemd met het voorstel van de Commissie. Het is mogelijk dat gedurende de Ecofin Raad van 22 januari de stemming over de autorisatie zal plaatsvinden.

Mocht er tijdens de komende Ecofin Raad gevraagd worden om een stemming dan zal Nederland voor de autorisatie van nauwere samenwerking stemmen. Een dergelijke stem bindt Nederland overigens niet tot toetreding tot de nauwere samenwerking. Nederland neemt het besluit tot toetreding tot nauwere samenwerking pas op het moment dat de Commissie daadwerkelijk een richtlijnvoorstel heeft bekendgemaakt. In tegenstelling tot eerdere toezeggingen lijkt de Commissie niet bereid om voorafgaand aan de stemming een concept richtlijnvoorstel te publiceren. Verder zal het lastig zijn om de in het EU Werkingsverdrag gestelde voorwaarden ten aanzien van nauwere samenwerking te toetsen aan het (nog niet bekende) voorstel. Ook is het vooralsnog onduidelijk of het voorstel voldoet aan de in het regeerakkoord genoemde voorwaarden. Daarom wordt de besluitvorming omtrent toetreding tot nauwere samenwerking uitgesteld totdat de Commissie met een concreet inhoudelijk voorstel zal komen. Over dat richtlijnvoorstel en de positie die Nederland dienaangaande zal innemen in de Europese onderhandelingen wordt uw Kamer geïnformeerd via het gebruikelijke BNC-fiche, dat in dit geval conform de afspraak de Kamer binnen drie weken na ontvangst van het voorstel zal toegaan.

12. Presentatie werkprogramma Iers voorzitterschap

Document: niet van toepassing

Aard bespreking: presentatie

Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing

Toelichting: Ierland heeft op 1 januari jl. het halfjaarlijks roulerend voorzitterschap van de Raad van Ministers overgenomen. Het Ierse voorzitterschap zal het werkprogramma voor de Ecofin Raad voor het aankomende half jaar presenteren en toelichten.

Het werkprogramma voor de Ecofin Raad staat in het teken van de maatregelen die reeds in gang zijn gezet in antwoord op de huidige financiële en economische crisis. Het Ierse voorzitterschap zal zich inzetten voor een zo spoedig en bevredigende uitkomst van de onderhandelingen over het six-pack. Deze conceptverordeningen vormen de basis voor een verdere versterking van met name de budgettaire afspraken binnen de Eurozone, bovenop het al aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact. Daarnaast zal ingezet worden op de implementatie van de maatregelen in het kader van de *economic governance*, met name het Europees Semester.

Het voorzitterschap zal de discussie over de besluiten over de toekomst van de EMU zoals genomen tijdens de Europese Raad van december 2012 voortzetten. Het versterken van regelgeving en toezicht van de financiële sector blijft prioriteit onder het Deense voorzitterschap. Er wordt ingezet op het vergroten van de efficiëntie en transparantie van financiële

¹ België, Duitsland, Estland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Portugal, Oostenrijk, Slovenië, Slowakije en Spanje.

markten. Prioriteit is een overeenkomst over een bankenunie voor de EU; het Ierse voorzitterschap zet in op een snelle overeenkomst over de kapitaal-eisenrichtlijn (CRD IV), depositogarantiestelsels en de richtlijn voor herstel en afwikkeling van kredietinstellingen. Ook de herziening van de richtlijn voor financiële instrumenten (MiFID2) en de verordening voor financiële instrumenten (MiFIR) is een prioriteit voor het Ierse voorzitterschap.

Het voorzitterschap hoopt tevens vooruitgang te boeken inzake de nauwere samenwerking op het gebied van een heffing op de financiële sector. Ook zullen de discussies over de CCCTB, belastingfraude en de energiebelastingrichtlijn voortgezet worden. Op het gebied van G20 bijeenkomsten voor Ministers van Financiën en centrale bank presidenten zal het Ierse voorzitterschap zorg dragen voor een effectieve en diepgaande voorbereiding.

Nederland kan zich in grote lijnen vinden in het programma en de door Nederland gestelde prioriteiten.